

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 2 czerwca 2016 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o restrukturyzacji kredytów
denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska
oraz o wprowadzeniu zakazu udzielania takich kredytów**

Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega problem nadmiernego zadłużenia części kredytobiorców i pilną potrzebę jego rozwiązania, zwraca jednak uwagę, że każdy projekt ustawy powinien odpowiadać zasadom prawidłowej legislacji określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r., poz. 283) oraz w art. 34 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r., poz. 32 ze zm.).

Dlatego też Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o restrukturyzacji kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska oraz o wprowadzeniu zakazu udzielania takich kredytów, opiniuje ten projekt negatywnie.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdza, że przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy narusza podstawowe normy obowiązującego systemu prawnego wyrażone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, podważając pewność i stabilność obrotu gospodarczego oraz zasadę zaufania obywateli do państwa. Projektowany zakaz udzielania na rynku polskim kredytów i pożyczek wyrażanych w walutach innych niż polska stanowi ograniczenie swobody działalności gospodarczej, pomimo braku ku temu racjonalnych przesłanek. Ustawodawca ma możliwość uregulowania rynku kredytów walutowych w sposób zapobiegający ewentualnym nadużyciom ze strony banków przy użyciu innych rozwiązań prawnych, bez uciekania się do generalnych zakazów.

W związku z powyższym Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza jedynie przykładowe uwagi do projektu.

Proponowane rozwiązania wprowadzają odstępstwo od podstawowych i utrwalonych historycznie instytucji prawa cywilnego materialnego i procesowego, między innymi wyrażonej w art. 353¹ Kodeksu cywilnego zasady swobody umów oraz równości stron stosunku zobowiązaniowego. Projektodawca przewiduje uznanie za bezskuteczne od chwili zawarcia i usunięcie z treści umów kredytowych istotnych postanowień umownych oraz ich zastąpienie postanowieniami określonymi na podstawie projektowanej ustawy. Stwierdzanie bezskuteczności postanowień umownych, które nie naruszały przepisów prawa obowiązujących w momencie

zawierania umowy kredytu podważa pewność obrotu prawnego. W świetle podstawowych zasad porządku prawnego niedopuszczalne jest generalne założenie, że umowy kredytów udzielanych w obcej walucie są sprzeczne z ustawą i stanowią pokrzywdzenie kredytobiorcy. Projektodawca przewiduje rozciągnięcie skutków bezskuteczności także na umowy wykonane przed dniem wejścia projektowanych przepisów w życie. Z chwilą spełnienia przez strony świadczeń określonych w umowie dochodzi do jej wykonania, a stosunek zobowiązaniowy pomiędzy stronami wygasa. Wobec czego proponowane rozwiązanie byłoby sprzeczne z naturą takiego stosunku zobowiązaniowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2004 r. o sygnaturze CK 670/03).

Ponadto projekt ustawy przewiduje zmiany dotyczące postępowania egzekucyjnego, które nie zostały precyzyjnie uregulowane, a są odmienne od obowiązujących przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Projektowany art. 76c Prawa bankowego przewiduje dokonanie egzekucji z nieruchomości przez sąd na wniosek kredytobiorcy, czyli dłużnika na podstawie Części Trzeciej Tytuł II Działu VI przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Tymczasem wszczęcie egzekucji z nieruchomości może nastąpić wyłącznie na wniosek wierzyciela na podstawie tytułu wykonawczego, który może uzyskać jedynie wierzyciel czyli w tym wypadku kredytobiorca. Proponowana regulacja, zgodnie z zamieraniem projektodawcy, jest formą zwolnienia z długu, zatem tryb egzekucji z nieruchomości nie jest formą właściwą dla tej instytucji prawa. Nadto jako organ egzekucyjny został wskazany wyłącznie sąd podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami jest to komornik i sąd.

Opłata sądowa stała od wniosku do sądu w sprawach określonych w art. 8 ust. 1 projektu ustawy określona na poziomie 100 zł jest nieadekwatna do przedmiotu sprawy, który dotyczy rozstrzygnięcia powstałych między stronami wątpliwości w zakresie wzajemnych rozliczeń oraz warunków restrukturyzacji kredytu. Tego rodzaju sprawy są skomplikowane merytorycznie i dowodowo, co przekłada się na czas procedowania sądu.

Z uzasadnienia projektu ustawy wynika, że projektodawca nie dokonał analizy skutków finansowych uchwalenia ustawy w proponowanym kształcie, mimo, że skutki te niewątpliwie będą poważne i mogą negatywnie wpływać na funkcjonowanie finansów Państwa oraz systemu bankowego.